

SIİRT ÜNİVERSİTESİ LİSANSÜSTÜ EĞİTİM-ÖĞRETİM VE SINAV YÖNETMELİĞİ SENATO ESASLARI

BİRİNCİ BÖLÜM **Başlangıç Hükümleri** **Amaç ve kapsam**

MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin amacı, Siirt Üniversitesine bağlı Enstitülerde yürütülen lisansüstü öğrenci kabulü ile lisansüstü eğitim-öğretim ve sınavlarla ilgili esasları düzenlemektir.

(2) Bu Yönetmelik, Siirt Üniversitesine bağlı Enstitülerde yürütülen yüksek lisans, doktora ve sanatta yeterlik programlarına ilişkin hükümleri kapsar.

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve Kapsam

MADDE 1-

(1) Bu esaslar, Yükseköğretim Kurulu Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği kapsamında hazırlanmış olup Siirt Üniversitesine bağlı Enstitülere lisansüstü öğrenci kabulü ile lisansüstü eğitim, öğretim ve sınavlarla ilgili düzenlemeleri içerir.

Dayanak

MADDE 2- (1) Bu Yönetmelik, 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 14 üncü ve 44 üncü maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3- (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Akademik takvim: Lisansüstü eğitimlerde yarıyıl ve yaz dönemi ders başlangıç ve tüm sınav tarihlerini içerecek şekilde Senato tarafından belirlenerek, Enstitülerce ilan edilen takvimi,
- b) AKTS: Avrupa Kredi Transfer Sistemini,
- c) ALES: Akademik Personel ve Lisansüstü Eğitim Giriş Sınavını,
- ç) Anabilim/Anasanat dalı: Enstitüde programı bulunan ve programın yürütülmesinden Enstitüye karşı sorumlu olan Anabilim/Anasanat Dalını,
- d) Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığı: Anabilim/Anasanat dalı başkanlığını,
- e) Anabilim/Anasanat Dalı Kurulu: Anabilim/Anasanat Dalı kurulunu,
- f) Bilim/Sanat Dalı: Anabilim/Anasanat Dalı içinde eğitim-öğretim, araştırma ve uygulama yapan akademik birimi,
- g) Bütünleştirilmiş doktora/sanatta yeterlik programı: Lisans derecesine dayalı olarak yürütülen doktora/sanatta yeterlik programını,
- ğ) Dönem projesi: Tezsiz yüksek lisans eğitimi sırasında araştırılan ve/veya incelenen bilimsel bir konunun, bir bilimsel araştırma raporu biçiminde sunulmuş şekli,
- h) Enstitü: Siirt Üniversitesine bağlı olarak lisansüstü eğitim ve öğretim yapan Enstitüleri,
- ı) Enstitü kurulu: Müdürün başkanlığında, müdür yardımcıları ve Enstitü Anabilim ve Anasanat dalları başkanlarından oluşan Enstitü kurulunu,
- i) Enstitü Yönetim Kurulu (EYK): Müdürün başkanlığında, müdür yardımcıları ve Enstitü kurulu tarafından üç yıl için seçilen üç öğretim üyesinden oluşan Enstitü Yönetim Kurulunu,
- j) İntihal: Başkalarının fikirlerini, metotlarını, verilerini veya eserlerini bilimsel kurallara uygun biçimde atıf yapmadan kısmen veya tamamen kendi eseri gibi göstermeyi,
- k) ÖSYM: Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezini,
- l) Program: Enstitü Anabilim/Anasanat dallarında yürütülen tezli/tezsiz yüksek lisans, doktora/sanatta yeterlik eğitim-öğretimi,
- m) Rektör: Siirt Üniversitesi Rektörünü,
- n) Senato: Siirt Üniversitesi Senatosunu,
- o) Tez: Yüksek lisans, doktora ve sanatta yeterlik eğitiminin amacına yönelik olarak hazırlanan bilimsel bir çalışmayı,

ö) Uzmanlık alan dersi: Yüksek lisans ve doktora öğrencilerine; danışmanları tarafından bilimsel etik ve çalışma disiplininin, güncel literatürü izleyebilme ve değerlendirebilme yeteneğinin kazandırılması ile tez çalışmasının bilimsel temellerinin oluşturulması ve yürütülebilmesi için verilen ve kredisiz kabul edilen teorik dersi,

p) Üniversite: Siirt Üniversitesini,

r) YDS: Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavını,

s) YÖK: Yükseköğretim Kurulunu,

ş) YÖKDİL: Yükseköğretim Kurumları Yabancı Dil Sınavını,

t) Zorunlu ders: Lisansüstü programın eğitim planında yer alan tüm öğrencilerin alması ve başarısız olduğunda tekrarlaması gereken dersi/dersleri, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Lisansüstü Eğitim-Öğretimine İlişkin Esaslar Bilimsel hazırlık programları

MADDE 5- (1) Bilimsel hazırlık programı, lisans veya yüksek lisans derecesini, başvurdukları yüksek lisans veya doktora programından farklı alanda almış olan öğrencilerle, lisans veya yüksek lisans derecesini, Üniversite dışındaki yükseköğretim kurumlarından almış olan yüksek lisans ve doktora adaylarına uygulanan bir uyum programıdır.

(2) Bu programa alınacak öğrenciler; Enstitü Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığı tarafından, adayların izledikleri lisans veya lisansüstü programların yapısı değerlendirilerek belirlenir. Bilimsel hazırlık programındaki bir öğrenci, bir takvim yılı içerisinde verilen en az 8, en fazla 24 ders kredisinden veya karşılıkları olan AKTS kredi yüklerinden oluşan dersleri almak zorundadır.

(3) Bilimsel hazırlık programına kabul edilen yüksek lisans öğrencileri bilimsel hazırlık derslerini başvurdukları programın lisans seviyesinden, doktora/sanatta yeterlik öğrencileri ise başvurdukları programın lisans ve/veya yüksek lisans seviyesindeki derslerden alır. Bu dersler yüksek lisans/doktora programında alınması gereken derslerin yerine geçemez.

(4) Bilimsel hazırlıkta alınacak dersler, ilgili lisansüstü programı tamamlamak için gerekli görülen derslerin yerine geçmez ve lisansüstü not ortalamasına dâhil edilmez. Ancak, bilimsel hazırlıktaki bir öğrenci, bilimsel hazırlık derslerinin yanı sıra Anabilim/Anasanat Dalı kurulunun önerisi ve Anabilim/Anasanat Dalının bağlı olduğu Enstitü Yönetim Kurulu onayı ile lisansüstü programa yönelik dersler de alabilir.

(5) Bilimsel hazırlık programında geçirilecek süre, en fazla iki yarıyıldır. Yaz öğretimi bu süreye dâhil edilmez. Bu süre dönem izinleri dışında uzatılamaz ve süre sonunda başarılı olamayan öğrencinin ilişkisi kesilir. Programda geçirilen süre, yüksek lisans veya doktora programı sürelerine dâhil edilmez.

(6) Enstitüler bünyesinde mevcut programlara alan dışı olarak öğrenci alınması halinde de en az bir yarıyıl bilimsel hazırlık programı uygulanır.

(7) Lisans programı bulunmayan veya aktif olmayan fakat lisansüstü programları açık olan Anabilim/Anasanat Dallarında, bilimsel hazırlık programında belirtilen dersler arasından seçim yapılır. Bu programa özel öğrenci kabul edilmez.

(8) Bilimsel hazırlık programı çerçevesinde alınması öngörülen dersler, öncelikle varsa lisans programı dersleri arasından, yoksa lisansüstü bilimsel hazırlık programındaki dersler arasından seçilir.

(9) Bilimsel hazırlık programı ile ilgili devam, sınavlar, ders notları, derslerden başarılı sayılma koşulları, ders tekrarı ve kayıt silme gibi hususlarda ilgili lisansüstü programlarındaki esaslar uygulanır.

(10) Anabilim/Anasanat Dallarının üniversite senatosu tarafından kabul edilen programlarında gösterilen derslerden hangilerinin bilimsel hazırlık programında açılacağı ve bu derslerin hangi öğretim üyeleri tarafından verileceği, ilgili Enstitü Anabilim Dalı başkanlığının önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla belirlenir.

Özel öğrenci kabulü

MADDE 7- (1) Özel öğrenci kabulüne ilişkin esaslar şunlardır:

a) Bir yüksek lisans, doktora ya da sanatta yeterlik programına kayıtlı olan öğrenciler,

diğer yükseköğretim kurumlarındaki lisansüstü derslere, kayıtlı olduğu Enstitü Anabilim/Anasanat Dalı kurulunun önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla özel öğrenci olarak kabul edilebilir. Lisansüstü derslere kabul edilen öğrencilerin özel öğrenci olarak aldığı ve başarılı olduğu derslerin muafiyet işlemleri kayıtlı olduğu Enstitü Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığı tarafından yürütülür.

- b) Özel öğrencilik ilgili programda doğrudan derece elde etmeye yönelik bir eğitim olmayıp süresi iki yarıyılı geçemez.
- c) Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığı özel öğrenci kontenjanını, lisansüstü kontenjanlarıyla birlikte önerebilir. Başvurunun kontenjanı aşması halinde not ortalamasına göre sıralama yapılır.
- ç) Başvurular, her yarıyıl için belirlenen kayıt yenileme süresi içinde Enstitü müdürlüğüne yapılır.
- d) Enstitü Yönetim Kurulu tarafından özel öğrenci olarak ders almaları uygun görülen adaylar, ilgili mevzuat hükümlerine göre ikinci öğretim öğrencileri için kredi başına belirlenen öğrenim ücretinin alacakları derslerin kredisinin çarpımı ile belirlenen öğrenim ücretini öderler.
- e) Özel öğrenci statüsüyle bir dönemde en fazla iki derse devam edilebilir.
- f) Özel öğrenci statüsünde ders alanlar öğrencilik haklarından yararlanamaz.
- g) En fazla iki yarıyıl ara vermek kaydıyla başvuru koşullarını sağlayarak ilgili lisansüstü programa kabul edilmeleri durumunda, öğrencinin başvurusu üzerine Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığının görüşü ve Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla özel öğrencilik sırasında alınan derslerden muaf sayılabilir. Ancak, bu muafiyet kabul edilen programda alınması gereken toplam kredi saatinin %50'sini geçemez.

Yatay geçişle öğrenci kabulü

MADDE 8- (1) Yatay geçiş kontenjanları ve kontenjanlara başvurabilecek öğrencilerin programları, Anabilim/Anasanat Dalı Kurulu önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla belirlenerek ilan edilir.

(2) Üniversitede veya diğer yükseköğretim kurumlarının lisansüstü programlarında en az bir yarıyıl öğrenim görmüş, başarılı olmuş ve 12 kredilik ders almış olan öğrenciler, geçiş yapmak istediği lisansüstü programın öğrenci kabul koşullarını sağlamış olanlar, Üniversitede yürütülen başka bir lisansüstü programa yatay geçiş yapmak için başvurabilirler.

(3) **(Değişik: RG-19/9/2024-32667)**⁽¹⁾ Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığı tarafından yatay geçişi uygun görülen öğrencilerin kabulü ve intibakları Anabilim Dalı kurulunun önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla kesinleşir. Yatay geçiş ile kaydı yapılan öğrenciler varsa önceden aldığı derslerden en fazla beş dersten muaf edilebilir.

(4) Yatay geçişle bir programa kaydolun öğrencinin azami süresi hesaplanırken, daha önce kayıtlı olduğu programda geçirdiği süre de dikkate alınır.

(5) Seminer dersinin muafiyeti yapılamaz.

(6) Tezsiz yüksek lisans programından tezli yüksek lisans programına yatay geçiş yapılamaz. Ancak tezsiz yüksek lisans programında alınan dersler, üçüncü fıkra kapsamında Anabilim/Anasanat Dalı kurulunun önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla tezli yüksek lisans programındaki derslerin yerine sayılabilir.

(7) Lisansüstü ikinci öğretim programlarında öğrenim gören öğrenciler, ikinci öğretim programlarından normal örgün öğretim programlarına yatay geçiş yapamazlar.

(8) Yatay geçiş yapmak isteyen öğrenciler, kayıtlı bulundukları programda almış oldukları dersleri, ders içeriklerini, başarı ve disiplin durumlarını gösteren belgelerle birlikte yatay geçiş kontenjanlarının ilanında belirlenen süreler içerisinde, ilgili Enstitü müdürlüğüne başvurmak zorundadırlar. Yatay geçiş hak kazanan öğrenciler ilgili Enstitü Yönetim Kurulunun onayı ile belirlenir.

(9) Başvuru sayısının ilan edilen kontenjandan fazla olması durumunda, yönetmeliğin "Başvuru Koşulları ve Öğrenci Kabulü" kısmında belirtilen esaslara göre ön değerlendirme yapılarak yatay geçiş hak kazanan öğrenciler belirlenir ve ilan edilir.

Madde 12. Tezli ve tezsiz yüksek lisans programlarına başvuru

MADDE 12- (1) (Değişik:RG-19/9/2024-32667)(1) Tezli yüksek lisans programlarına başvuracak adayların anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığınca ve Enstitü Yönetim Kurulu tarafından onaylanan bir bilim ya da Sanat Dalında lisans derecesine ve başvurduğu programın puan türünde 55 puandan az olmamak üzere ilgili ilanda belirtilen ALES puanına sahip olmaları gerekir. Tezsiz yüksek lisans programlarına başvurularda adayların, lisansüstü program ile ilgili bir lisans diplomasına sahip olması yeterlidir.

(2) ALES belgesi geçerlilik süresi içinde olmalıdır.

(3) Sağlık Bilimleri Enstitüsü hariç, adaylardan yüksek lisans derecesi ile doktora başvuranların yüksek lisans mezuniyet not ortalamasının 100 üzerinden en az 75 puan veya 4,00 üzerinden en az 2,50 puan olması gerekir.

(4) Konservatuvar programları ile güzel sanatlar fakültelerinin sadece özel yetenek sınavı ile öğrenci kabul eden programlarının Enstitülerdeki Anasanat ve anabilim dallarındaki öğretim dili Türkçe olan programlarına başvurularda devlet hastanesi veya devlet üniversitesi hastanesinden alınmış sağlık raporu ile belgelenmesi şartıyla,

a) Düzeltilmemiş engeli en az %70 veya düzeltilmiş engeli en az %40 ve üzeri olan işitme engelli adaylarda,

b) Engel düzeyi %50 ve üzeri olmak üzere zihin yetersizliği bulunan engelli adaylarda,

c) Engel düzeyi %40 ve üzeri yaygın gelişimsel bozukluk (otizm spektrum bozukluğu/çocukluk otizmi/atipik otizm, rett sendromu, asperger sendromu) tanısı bulunan engelli adaylarda, yabancı dil puanı aranmaz. Bu adaylar yabancı dil puanı olarak Üniversite tarafından aranan yabancı dil taban puanı şartını sağlamış sayılır.

(5) Tezli yüksek lisans programlarında yabancı dil aranıp aranmayacağı, aranacaksa hangi düzeyde yabancı dil bilgisi gerektiği, programı açan anabilim/Anasanat Dalı kurulunun önerisi üzerine Enstitü Yönetim Kurulu tarafından karara bağlanarak Senatonun onayı ile kesinleşir ve ilan edilir. Adaylar, YÖK tarafından kabul edilen merkezi yabancı dil sınavları ile eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavından Senatonun belirlediği puanı almak zorundadırlar.

(6) Tezsiz yüksek lisans programlarında yabancı dil şartı aranmaz.

(7) Enstitüler için yüksek lisans bilim alanı bir yabancı dille ilgili olan programlarda öğrenim görececek öğrenciler, yabancı dilde ÖSYM tarafından düzenlenen yabancı dil sınavlarından 100 üzerinden en az 80 veya ÖSYM tarafından eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından eşdeğer puanı almak zorundadırlar.

b) Doktora/sanatta yeterlik/tıpta uzmanlık/diş hekimliğinde uzmanlık/veteriner hekimliğinde uzmanlık/eczacılıkta uzmanlık mezunlarının yüksek lisans programlarına başvurularında,

ALES şartı aranmaz. Bu kapsamdaki adayların değerlendirme işlemleri için;

1) Senato tarafından ALES puanı 70 olarak kabul edilir ve ilgili programın şartlarında ilan edilir.

2) İlan edilen puan, puan türüne bakılmaksızın ALES puanı olarak hesaplamalara dâhil edilir.

3) Bu adaylar, daha önceden aldığı puan türü veya doktora/sanatta yeterlik/uzmanlık alanından farklı bir alanda başvuru yapabilirler.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Kontenjanlar, Lisansüstü Programlara Başvuru, Değerlendirme ve Kayıtlar Lisansüstü başvurularının değerlendirilmesi

MADDE 14-

(1) Tezli yüksek lisans programına başvuru ve öğrenci kabulünde uygulanacak usul ve esaslar şunlardır:

a) Tezli yüksek lisans programına başvurabilmek için adayların bir lisans diplomasına sahip olmaları gerekir.

b) Adayların başvurduğu programın ALES puan türünden en az 55 puana sahip olmaları gerekir.

(1) Başvuruların değerlendirilmesinde aşağıdaki şartlar aranır: Tezli Yüksek Lisans

Programında Değerlendirmede; ALES puanının %60'ı ile lisans mezuniyet not ortalamasının %40'ı alınarak başarı puanı hesaplanır. Enstitülere göre başarı puanı hesaplanmasında 55 ve üzerinde puan alan adaylar arasından, ilan edilen kontenjan kadar asıl ve yedek aday belirlenir. Eşitlik halinde lisans mezuniyet notu yüksek olan adaya öncelik verilir.

a) Doktora programına başvurabilmek için adayların; bir tezli yüksek lisans diplomasına, hazırlık sınıfları hariç en az on yarıyıl süreli tıp, diş hekimliği, eczacılık ve veteriner fakülteleri lisans diplomasına, diğer fakülte mezunlarının ise yüksek lisans diplomasına veya Sağlık Bakanlığınca düzenlenen esaslara göre bir laboratuvar dalında kazanılan uzmanlık yetkisine sahip olmaları gerekir.

b) Yüksek lisans derecesi ile başvuranların; ALES puanının %50'si, lisans mezuniyet not ortalamasının %10'u, yüksek lisans mezuniyet not ortalamasının %15'i (hazırlık sınıfları hariç öğretim süresi en az 10 yarıyıl süreli tıp, diş hekimliği, eczacılık ve veteriner fakülteleri yüksek lisans diplomasına sahip olanlar için mezuniyet not ortalamalarının %25'i esas alınarak) ve YDS/YÖKDİL veya eşdeğer yabancı dil notunun %25'i toplanarak başarı puanı hesaplanır. Enstitülere göre başarı puanı hesaplanmasında 60 ve üzerinde puan alan adaylar arasından, ilan edilen kontenjan kadar asıl ve yedek aday belirlenir. Eşitlik halinde lisans mezuniyet notu yüksek olan adaya öncelik verilir.

d) Adayın transkriptinde 4'lük sistemin 100'lük sistemdeki karşılığı yazılı değilse Yükseköğretim Kurulu'nun "4'lük Sistemdeki Notların 100'lük Sistemdeki Karşılıkları" tablosu kullanılır.

(2) Tezsiz yüksek lisans programına başvuru ve öğrenci kabulünde uygulanacak usul ve esaslar şunlardır:

a) Tezsiz yüksek lisans programına başvurabilmek için adayların bir lisans diplomasına sahip olmaları gerekir.

b) Tezsiz yüksek lisans programlarına öğrenci kabulünde ALES şartı aranmaz.

c) Değerlendirmede; lisans mezuniyet not ortalamasının %70'i, varsa ALES puanının %30'u alınarak başarı puanı hesaplanır. Başarı puanı hesaplanmasında asgari puan aranmaksızın adaylar sıralamaya tabi tutulurlar. İlan edilen kontenjan kadar asıl ve yedek aday belirlenir. Eşitlik halinde lisans mezuniyet notu yüksek olan adaya öncelik verilir.

(2) Üniversiteye özel antlaşmalar kapsamında alınacak olan yabancı uyruklu öğrenciler hariç, Enstitüler; öğrenci kabul edilecek lisansüstü programların adlarını, Türk ve yabancı uyruklu öğrenci kontenjanlarını, başvuru için gerekli şartları ve belgeleri, son başvuru tarihini ve diğer hususları ilanla duyururlar.

(3) Eşit puan durumunda adaylar arasında önceliğin belirlenmesinde; sırasıyla, ALES veya eşdeğeri sınav notu veya lisans ve/veya yüksek lisans not ortalaması veya yabancı dil sınav puanı yüksek olanlar tercih edilir.

(4) Kusurlu notlarda virgülden itibaren beş basamak dikkate alınır.

Sonuçların ilanı ve kayıt

MADDE 15- (1) Başvuruların değerlendirilmesi sonucu başarılı olan adayların sayısı ilan edilen kontenjandan fazla ise en yüksek başarı notu alandan başlayarak Enstitü Yönetim Kurulu tarafından belirlenen en düşük başarı puanına kadar sıralama yapılır ve kontenjan sayısı kadar aday lisansüstü programa kabul edilir. Başarılı olan asıl adaylar ve varsa yedekleri Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile Enstitü müdürlüğünce ilan edilir.

(2) Sonuçların ilanından sonra sonuçlara yönelik maddi hataları içeren itirazların takip eden üç iş günü içinde yapılması gerekir. İtiraz süresi sonunda sonuçlar Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla kesinleşir.

(3) Lisansüstü programları kazanan adayların, Enstitü Yönetim Kurulunca belirlenen tarihler arasında belirlenen belgelerle birlikte Enstitüye başvurarak kesin kayıtlarını yaptırmaları gerekir. Belirtilen süre içerisinde kayıt yaptırmayan öğrenci kayıt hakkını kaybeder.

(4) Kayıt için istenen belgelerin aslı veya Enstitü tarafından onaylı örneği kabul edilir. Kayıtların adaylar tarafından şahsen yapılması gerekir. Kayıt için sahte veya tahrif edilmiş

belge kullanan veya giriş sınavlarında sahtecilik yaptığı belirlenenlerin kayıt işlemleri kayıt tarihi itibarıyla iptal edilir.

(5) Kontenjanların dolup dolmamasına bakılmaksızın yedek kontenjan listesi bir defaya mahsus ilan edilir ve bu liste dışında kayıt yapılamaz. Ancak yabancı uyruklu öğrencilerin alım işlemleri bu kapsamın dışında tutulur ve ilgili alımlar dördüncü bölümdeki maddelere göre yapılır.

(6) Yüksek lisans ve doktora programlarında adayların kayıt için ilanda belirtilen link üzerinden çevrimiçi olarak başvuruda bulunmaları gerekir. Çevrimiçi başvuru esnasında sunulan bilgi ve belgeler ile kesin kayıta ibraz edilen bilgi ve belgelerin birbirinden farklı olması durumunda adayın başvurusu geçersiz sayılır ve yedek adaya hak verilir.

(7) Çevrimiçi yapılamayan başvurularda, kayıt için istenen belgelerin aslı veya onaylı örneği kabul edilir.

(8) Kayıt hakkı kazanmasına rağmen kaydını yapmayan öğrenciler, öğrencilik haklarını kaybederler. Hakkını kaybeden öğrencinin yerine yedek öğrenciye kayıt hakkı tanınır.

Tez danışmanlığı

- (1) Danışman öğretim elemanının görev ve sorumlulukları;
 - a. Öğrencinin akademik durumunu (ders notları, seminer/dönem projesi ve tez çalışması) izlemek,
 - b. Ders kayıt, ders seçme, ders ekleme işlemlerinde rehberlik etmek,
 - c. Tez, seminer/dönem projesi gibi çalışmaların yürütülmesinde akademik danışmanlık yapmak,
 - d. Seminer/dönem projesi ve tez çalışmalarının akademik içeriğinin uygunluğunu ve Lisansüstü Seminer ve Dönem Projesi Yazım Kılavuzu ile Lisansüstü Tez Yazım Kılavuzları'na uygunluğunu şekilsel, intihal/benzerlik yönünden inceleyip mevzuata uygunluğunu sağlamak,
 - e. Lisansüstü Eğitim Öğretim ve Sınav Yönetmeliği ve Senato Esasları hükümleriyle kendilerine verilen diğer sorumlulukları yerine getirmek.
 - f. Lisansüstü öğrencilere danışman atanıncaya kadar, öğrenci ile ilgili tüm iş ve işlemler, Anabilim/Anasanat Dalı Başkanı tarafından yürütülür.
 - g. Danışmanın ve/veya ders yürütücüsünün, Lisansüstü Eğitim Öğretim ve Sınav Yönetmeliği ve Lisansüstü Senato Esasları ile kendilerine yüklenen görev ve sorumlulukları yerine getirmemesinden kaynaklı ortaya çıkan öğrenci mağduriyetinin Anabilim/Anasanat Dalı tarafından rapor edilmesi veya Enstitü tarafından tespit edilmesi durumunda, ilgili danışman ve/veya ders yürütücüsü öğretim elemanına, Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile takip eden yarıyıldan itibaren en fazla iki yarıyla kadar süre ile lisansüstü tez danışmanlığı ve/veya ders verilmez.

MADDE 16- (1) Lisansüstü programlarda tez danışmanı olabilme koşulu olarak, doktora programı için söz konusu öğretim üyelerinin, en az dört yarıyıl bir lisans programında ya da iki yarıyıl boyunca bir tezli yüksek lisans programında ders vermiş olması; yüksek lisans programı için ise en az iki yarıyıl boyunca bir lisans programında ders vermiş olmaları gerekir.

- (2) **(Değişik: RG-19/9/2024-32667)**⁽¹⁾ Tez danışmanı, Senatonun belirleyeceği niteliklere sahip öğretim üyeleri arasından seçilir. 2547 sayılı Kanunun ek 46 ncı maddesi kapsamında kısmi zamanlı olarak görevlendirilen en az doktora derecesine sahip araştırmacılar da tez danışmanı olarak seçilebilir. Ancak bu kişilerin danışman olarak görevlendirilebilmesi için öğrencinin talebi, ilgili araştırmacının yazılı muvafakati ve Enstitü Yönetim Kurulunun kararı şarttır. Üniversitede belirlenen niteliklere sahip öğretim üyesi bulunmaması halinde Senatonun belirlediği ilkeler çerçevesinde Enstitü Yönetim Kurulu tarafından başka bir yükseköğretim kurumundan öğretim üyesi danışman olarak seçilebilir. Tez çalışmasının niteliğinin birden fazla tez danışmanı gerektirdiği durumlarda atanacak ikinci tez danışmanı, Üniversite kadrosu içinden ya da dışından en az doktora derecesine sahip kişilerden olabilir.
- (3) Tez danışmanı aşağıdaki öncelik sıralaması takip edilerek atanır;
 - a. Danışmanlık ve ders açma/~~verme~~ yürütme görevi, ilgili Anabilim/Anasanat Dalında görevli ve ilgili disiplinde uzman olan (Doktora ve/veya doçentliği ilgili bilim alanı ile ilişkili) en az doktora derecesine sahip öğretim elemanlarına verilir.

- b. İlgili lisansüstü eğitim-öğretim programlarında görevli (YÖK Lisansüstü Program Yeterlilik Listesinde bulunan) öğretim üyelerine verilir,
- c. Diğer birimlerinde görevli uzmanlık alanı (doktorası veya doçentliği) ilgili bilim / sanat alanında olan öğretim üyelerine (Doçent unvanını almış öğretim görevlisi ve Arş. Görevlileri de dahil), Anabilim/Anasanat Dalı Kurul Kararı görüşü ve Enstitü Yönetim Kurulu Kararıyla ders verme ve “Anabilim/Anasanat Dalı dışından birinci danışman atanabilmesi özel şartlarının” karşılanması koşuluyla danışmanlık görevi verilebilir.
- d. Yukarıdaki koşullara rağmen danışman ihtiyacının kurum içinden karşılanamadığı durumlarda, Senatonun belirlediği ilkeler çerçevesinde Anabilim/Anasanat Dalı Kurul Kararı görüşü ve Enstitü Yönetim Kurulu Kararıyla “Anabilim/Anasanat Dalı dışından birinci danışman atanabilmesi özel şartlarının” karşılanması koşuluyla başka bir yükseköğretim kurumundan da danışman atanabilir.

Anabilim/Anasanat Dalı Dışından Birinci Danışman Atanabilmesi Özel Şartları;

1. Son beş yılda SSCI, AHCI, SCI-E, SCOPUS veya TR Dizin kapsamındaki dergilerde ilgili bilim alanında en az 3 makale yayınlamış olmak ve son dört yarıyılta Yüksek Lisans veya Doktora seviyesinde en az 2 ders yürütmüş olmak şartları aranır (Siirt Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği Madde 16 şartlarını sağlamak koşuluyla).
2. Anabilim / Anasanat Dalına kayıtlı (YÖK Lisansüstü Program Yeterlilik Listesinde bulunan) öğretim elemanlarına en az bir danışmanlık verilmiş olması koşuluyla, Anabilim/Anasanat Dalı dışından yukarıdaki şartları sağlayan öğretim elemanlarına da Anabilim/Anasanat Dalının uygun görüşü ve Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile birinci danışmanlık verilebilir.

(3) Tez çalışmasının niteliğinin birden fazla tez danışmanı gerektirdiği durumlarda atanacak ikinci tez danışmanı, Üniversite kadrosu dışından da en az doktora derecesine sahip kişilerden olabilir. Bu durumda, ikinci danışman talep formunda sunulacak gerekçenin, yapılacak tez çalışmasının niteliğinin neden ikinci danışman gerektirdiği açık anlaşılır bir bilimsel temellendirme ile Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığı tarafından ilgili Enstitüye sunulmalıdır. Bu tür durumlarda, tezin temel bileşenlerinden en az birinin ikinci danışman olarak talep edilen akademik personelin doktora/doçentlik alanı ile doğrudan ilişkili olması gerekmektedir. Tezsiz yüksek lisans programında ise Enstitü Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığı her öğrenci için ders seçiminde ve dönem projesinin yürütülmesinde danışmanlık yapacak bir öğretim üyesi veya en az doktora derecesine sahip bir öğretim elemanını en geç birinci yarıyılın sonuna kadar belirler.

(4) Lisansüstü programlarda bir öğrenciye en fazla iki danışman atanabilir. İkinci danışman öğrencinin teze başladığı dönemden itibaren atanabilir. İkinci danışman atanması durumunda ise öğrenci en erken atamadan bir dönem sonra tez savunma sınavına alınabilir. Tez ikinci danışmanı uzmanlık alan dersi açamaz ve ikinci danışmanlık ücreti alamaz.

(5) Lisansüstü program kontenjanları, Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen lisansüstü programlarda görev alabilecek öğretim üyesi sayısı ve mevcut öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayısı dikkate alınarak, tezli yüksek lisans ve doktora programları için öğretim üyesi başına düşen tez danışmanlığı en fazla 14, tezsiz yüksek lisans programları için ise tezli yüksek lisans ve doktora programları hariç en fazla 16 öğrenci olacak şekilde belirlenir. Ancak, Yükseköğretim Kurulu ile yapılan protokol dâhilinde ve üniversite-sanayi işbirliği çerçevesinde yürütülen lisansüstü programlar için bu kontenjan %50'ye kadar artırılabilir.

(6) Doktora programlarında öğretim üyelerinin tez yönetebilmesi için, en az bir yüksek lisans tezi yönetmiş olması gerekir. Tanımı gereği yüksek lisans programları bulunmayan tıp, veteriner, eczacılık ve benzeri bölümler bu koşuldan muaf tutulur.

(7) **(Değişik: RG-19/9/2024-32667)**⁽¹⁾ Emekliye ayrılma veya başka bir yükseköğretim kurumuna geçme gibi sebeplerle Üniversiteden ayrılan öğretim elemanlarının başlamış olan tez danışmanlıkları devam eder. Tez çalışmalarının aksamaması durumunda 30 uncu ve 40 hıncı maddelerin ikinci fıkralarında yer alan hükümler uygulanır.

(8) **(Ek: RG-19/9/2024-32667)**⁽¹⁾ Öğrenciler ile aralarında usul, furu, eş, üçüncü dereceye

kadar akrabalık, husumet ve menfaat ilişkisi gibi kanaati etkileyecek bir durumu bulunanlar; danışman, jüri üyesi ve tez izleme komitesi üyesi olarak atanamazlar.

(9) 8. Fıkra da belirtilen kanaati etkileyecek durumlar jüri üyeleri için de aranır.

(10) Anabilim / Anasanat Dalı ve/veya Enstitü tarafından, danışmanlık görevinin ilgili mevzuata uygun yerine getirilmediğinin tespit edilmesi veya öğrenci tarafından Enstitüye geçerli bir mazeret içeren dilekçenin verilmesi ve Enstitü tarafından bu mazeretin uygun görülmesi durumunda, Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla danışman değişikliği yapılabilir.

(11) Tez danışmanı ve tez konusu, ilgili Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla kesinleşir. Öğrencinin danışmanı ile birlikte belirlediği tez konusu, ilgili Enstitü Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığının önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu onayı ile yüksek lisans programlarında en geç ders döneminin tamamlandığı yarıyılın sonuna kadar, doktora programlarında ise yeterli sınavının başarıyla tamamlanmasından sonraki altı ay içinde belirlenmek zorundadır.

Kayıt yenileme

MADDE 17- (1) Dönem projesi/tez aşamasında olanlar dahil olmak üzere bütün öğrencilerin her yarıyıl başında akademik takvimde belirlenen süreler içerisinde kayıtlarını yenilemeleri gerekir. Kayıtlarını yenilemeyenler derslere devam edemez, sınavlara giremez ve diğer öğrencilik haklarından yararlanamazlar.

(2) Öğrenciler, en geç danışman atanmasını izleyen dönemden itibaren her yarıyıl tez dönemi için kayıt yaptırmak zorundadır.

(3) Kayıt yenileme tarihinde katkı payı/öğrenim ücreti ödemekle yükümlü öğrencilerin, kayıt yenileme süresi içinde katkı payını/öğrenim ücretini ödemeleri gerekir. Kayıtlarını yenilemeyenler derslere devam edemez, sınavlara giremez ve diğer öğrencilik haklarından yararlanamazlar.

(4) Enstitü Yönetim Kurulunca kabul edilmiş bir mazereti olmadan zamanında derse kaydını yaptırmayan öğrencinin o yarıyılı öğrenim süresinden sayılır.

(5) Üst üste iki yarıyıl mazeretsiz olarak kaydını yenilemeyen öğrencinin danışmanlığı düşürülür. Yeniden ders kaydı yapması durumunda, Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığının önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla yeniden danışman atanır.

(6) Öğrencinin dilekçe ile başvurması halinde Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile kayıtlı olduğu programla ilişkisi kesilir.

(7) Ders kayıt süresi içerisinde kaydını yap(a)mayan öğrenci, kayıt süresi bitiminden itibaren akademik takvimde belirtilen süreler içerisinde mazeretini belgelemek suretiyle kaydının yapılması için Enstitüye başvurabilir. Her türlü mazeretin resmi olarak belgelendirilmesi ve bu raporun Enstitü Yönetim Kurulunca incelenerek kabul edilmesi şarttır. Mazereti uygun görülen öğrencilere ders kaydı yapma hakkı verilir. Mazereti kabul edilmeyen öğrenciler ise, o yarıyıl da ders kaydını yapamaz, derslere ve seminerlere giremez ancak bu süre, öğrencilik süresinden sayılır.

(8) Akademik Takvimde belirlenen Kayıt Yenileme ve Ders seçme tarih aralığında;

i. Öğrenci ders seçme işlemini gerçekleştirir ve danışman öğretim elemanının onayına sunar.

ii. Danışman kendisine tanınan süre içerisinde, öğrencinin seçmiş olduğu dersleri onaylar ya da gerekli gördüğü durumlarda öğrencinin seçmiş olduğu derslerin değiştirilmesini önerebilir.

iii. Danışman öğretim elemanının kendisine tanınan süre içerisinde, öğrencinin ders seçme işlemini onaylaması durumunda işlem tamamlanır.

iv. Ders değişikliği önerisinde bulunulması durumunda, öğrenci önerilen işlemi yaparak onaya sunar. Derslerin onaylanması durumunda ders seçme işlemi tamamlanır.

v. Danışmanın ders önerisinde bulunduğu öğrenci kendisine tanınan süre içerisinde herhangi bir işlem yapmaması durumunda derse seçme işlemi tamamlanmaz.

vi. Ders seçme işlemi tamamlanmayan öğrenci Akademik takvimde belirtilen ders ekle-bırak tarihlerinde işlemini tamamlamak zorundadır.

vii. Danışmanın kendisine tanınan süre içerisinde hiçbir işlem yapmaması durumunda öğrencinin yapmış olduğu ders seçme işlemi tamamlanmaz.

viii. Kayıt yenileme dönemlerinde kendisine tanınan süre içerisinde danışmanlık görev ve sorumluluklarını ilgili mevzuat çerçevesinde yerine getirmeyen danışman öğretim

- elemanlarına takip eden iki yarıyılta yeni bir danışmanlık verilmez.
- (9) Akademik Takvimde ilan edilen Mazeretli Kayıt Yenileme tarih aralığında;
- Katkı payını yatırmaması, ders kaydını yap(a)maması veya danışman onayı alamaması nedenleriyle ders seçme işlemini tamamlayamayan öğrenciler, sistem üzerinden derslerini seçerek danışman onayına sunar.
 - Süresi dışındaki başvurular değerlendirmeye alınmaz.
- (10) Tez aşamasındaki yüksek lisans ve doktora öğrencilerinin kayıt yenileme işlemi her yarıyıl akademik takvimde belirlenen tarihlerde Uzmanlık Alan ve Tez Çalışması dersleri seçilerek gerçekleştirilir.
- (11) Kayıt yenilemeyen öğrenciler kayıt yenilemedikleri dönemlerde yeterlik, ~~tez önerisi~~, tez izleme ve tez savunma sınavlarına alınamazlar tez önerisi veremezler.

Farklı Enstitüden Ders Alma

MADDE 19-

- (1) Öğrenci, kayıtlı olduğu Enstitüde açılmamış olmak kaydı ile kurum içerisindeki diğer Enstitülerden de açılmış olan seçmeli dersleri aşağıdaki hususlar çerçevesinde alabilir;
- Farklı Enstitüden ders alma işlemi için, öğrencinin danışman ve ilgili Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığının uygun görüşü ve Anabilim/Anasanat Dalı Başkanının onayını içeren, “Farklı Enstitüden Ders Alma Formu” doldurulur ve Anabilim / Anasanat Dalının bağlı olduğu Enstitü Yönetim Kurulu onayı ile farklı Enstitüden ders alma işlemi gerçekleştirilir.
 - Öğrenciler, kayıtlı olduğu Enstitüden en az 6 ders almak koşulu ile farklı Enstitülerden bağlı oldukları Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile eksik kalan dersleri alarak da mezun olabilir.
 - Bir öğrenci farklı Enstitüden en fazla 2 seçmeli ders alabilir.
 - Danışmanın gerekçeli önerisi Enstitü Anabilim/Anasanat Dalı başkanının onayı ve Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile kayıtlı olduğu Enstitüden alınması gereken ders sayısı farklı olarak belirlenebilir.
 - Doktora programı öğrencileri tezsiz yüksek lisans programlarından ders alamaz.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Yabancı Uyruklu Adayların Lisansüstü Programlara Başvurusu

BEŞİNCİ BÖLÜM

Sınavlar ve Değerlendirme

Dersler

MADDE 21- (1) Tezli yüksek lisans ve doktora programlarında, müfredattaki seçmeli derslerden bir dönemde en fazla 25 AKTS’lik ders; tezsiz yüksek lisans programında ise bir dönemde en fazla 35 AKTS’lik ders alınabilir. Öğrenci isterse, danışmanının onayı ile her yarıyıl için bir seçmeli dersini alan dışından da alabilir.

(2) Uzmanlık alan dersi ve tez danışmanlığı dersi aşağıdaki esaslar çerçevesinde yürütülür:

a) Uzmanlık alan dersi ile tez danışmanlığı dersi, Enstitü Yönetim Kurulu tarafından tez danışmanının izinli, görevli ve raporlu olduğu tarihler dışında yarıyıl ve yaz tatilleri de dâhil, tüm yıl boyunca kesintisiz olarak açılır.

b) Danışman öğretim elemanının yüksek lisans ve doktora öğrencilerinin tümü, ilgili programda açılan uzmanlık alan dersini almak ve devam şartını sağlamakla yükümlüdürler. Bir öğrencinin bu dersle ilgili durumu herhangi bir not takdiri olmaksızın başarılı veya başarısız şeklinde değerlendirilir.

c) Uzmanlık alan dersi, öğrencinin ders yükü kredisinden sayılmaz. Kaydını yenilemeyen öğrenciler için uzmanlık alan dersi açılmaz.

ç) Yüksek lisans öğrencilerinin tümü, ilgili programda açılan uzmanlık alan dersi ile birlikte öğrenim dönemlerine uygun olarak tez danışmanlığını içeren yüksek lisans tez hazırlık veya yüksek lisans tez çalışması derslerini; doktora öğrencilerinin tümü ise öğrenim dönemlerine uygun olarak doktora tez hazırlık veya doktora tez çalışması derslerini almakla yükümlüdürler. Bu dersler kredisiz olup, her öğrenci için haftada bir uygulama ders saati olarak değerlendirilir.

d) Uzmanlık alan dersi ve tez danışmanlığı dersi, haftalık ders dağılımında ve ders

yükünde gösterilir. Bu dersler öğrenci sayısına bakılmaksızın, uzmanlık alan dersi haftada sekiz teorik ders saati, tez danışmanlığı dersi ise haftalık her bir öğrenci için bir uygulama ders saati olarak değerlendirilir. İkinci öğretim programlarında uzmanlık alan dersi açılmaz.

(3) Doktora unvanına sahip olup öğretim üyesi kadrosunda bulunmayan öğretim elemanları ikinci danışman olsa dahi lisansüstü programlarda ders açamaz. Ancak araştırma görevlisi veya öğretim görevlisi kadrosunda olup doçent unvanını almış olan öğretim elemanları, talep etmeleri halinde uzmanlık alanlarına uygun olan lisansüstü programlarda ders açabildiği gibi öğrenci danışmanlığını da alabilirler.

(4) Seminer dersi uygulamalı (T=O, U=2) ve kredisiz olup, ders döneminin ikinci yarıyılından itibaren alınabilir. Bu dersin ücretlendirilmesi, öğrenci sayısına bakılmaksızın haftada iki uygulama ders saatidir.

a) Yüksek lisans ve doktora programlarına kayıtlı her öğrenci, en az bir defa seminer dersini almak zorundadır.

b) Seminer dersinin sunumu; öğretim elemanları, lisansüstü programlardaki öğrenciler ve isteyen tüm dinleyicilerin katılımına açık bir ortamda, tarihi önceden ilan edilerek gerçekleştirilir.

c) Seminer çalışması, başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. Seminer çalışmasının CD içerisine kaydedilmiş metni veya sunumu, değerlendirme tutanağı ve katılımcı listesi öğrencinin danışmanı tarafından düzenlenerek seminerin gerçekleştirildiği tarihten en geç bir hafta içerisinde ilgili Enstitü müdürlüğüne teslim edilir.

(5) **(Ek: RG-19/9/2024-32667)**⁽¹⁾ Bir öğrenci, almak zorunda olduğu toplam seçmeli ders kredisinin yarısından fazlasını aynı öğretim üyesinden alamaz (Aynı öğretim üyesinden en fazla 3 farklı seçmeli ders alınabilir).

(6) **(Ek: RG-19/9/2024-32667)**⁽¹⁾ Öğrenciler, kayıt oldukları programda ders kayıt haftasında varsa daha önce aldıkları dersler için muafiyet talebinde bulunabilirler. Öğrencilerin, bu derslerden muaf olabilmeleri için ekinde ilgili yükseköğretim kurumundan onaylı not döküm belgesi ile ders içeriklerini gösterir belgelerin yer aldığı bir dilekçeyle ilgili Anabilim/Anasanat Dalı başkanlığına başvurmaları gerekir. Ders muafiyet başvuruları; danışman öğretim üyesinin teklifi, Anabilim/Anasanat Dalı kurul kararı ve ilgili Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile sonuçlandırılır. Ders muafiyetleri kapsamında lisansüstü eğitimin amacına uygun olarak gerekli öğrenimin yapılması için en fazla beş dersten muafiyet yapılabilir. Seminer dersinin muafiyeti yapılamaz.

(7) Anabilim / Anasanat Dallarının Senatoda kabul edilen programlarında gösterilen derslerden hangilerinin öğretime açılacağı ve bu derslerin hangi öğretim elemanları tarafından verileceği, Anabilim/Anasanat Dalı kurulu kararıyla önerilir ve Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla kesinleşir. Anabilim/Anasanat Dalı Kurulu kararı, her yarıyıl derslerin başlamasından en az bir ay önce Enstitüye gönderilir. Süresi içinde bildirilmeyen dersler açılmaz ve açılmayan derse öğrenci kaydedilemez.

(8) Lisansüstü programlardaki dersler, öğretim üyeleri ve araştırma görevlisi veya öğretim görevlisi kadrosunda olup doçent unvanını almış olan öğretim elemanları tarafından verilir. Öğretim üyeleri her yarıyıl için birbirinden farklı olmak üzere ilgili Anabilim Dalı Kurulu kararıyla her bir Lisansüstü programda en fazla üç farklı seçmeli ders teklifinde bulunabilir. Anabilim Dalı ders havuzunun durumu, Anabilim Dalında görevli öğretim elemanı sayısı, alanın temel dersleri ve güncel ihtiyaçları göz önüne alınarak, Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla ilgili dönemde açılacak seçmeli ders sayısında sınırlandırma yapılabilir.

(9) Enstitü Kurulu tarafından onaylanan dersler içinden hangilerinin öğrencinin ders programlarında yer alacağına, öğrenci ile birlikte danışmanı karar verir.

(10) Anabilim/Anasanat Dallarında bünyesinde açılacak lisansüstü yeni derslerin isim ve içeriklerinin lisansüstü eğitim kapsamına uygun olması gerekmektedir. Lisansüstü ders isimleri ve içeriklerinin ön lisans veya lisans programlarında hâlihazırda açık bulunan ders isim ve içeriklerinden farklı olması gerekir.

(11) Doktora öğrencilerine, Tez İzleme Komitesinin (TİK) önerisi ve ilgili Enstitü Yönetim Kurulunun onayı ile tez döneminde de ders aldırılabilir. Bu derslerin içeriği

ve niteliği doktora tez konusu ile doğrudan ilişkili olmalıdır. Derslerin ne şekilde alınacağı, ilgili Enstitü Yönetim Kurulunun belirlediği takvime göre planlanır.

UZMANLIK ALAN DERSİ

Süre, Ders Açma ve Uygulama, Değerlendirme

Süre

(1) Uzmanlık alan dersi; tezli yüksek lisans, doktora ve sanatta yeterlik programlarında öğrenci danışmanlıklarının Enstitü Yönetim Kurulu tarafından onaylanması ile başlar. Uzmanlık Alan dersleri bir eğitim-öğretim döneminde güz ve bahar yarıyıllarını kapsayacak şekilde iki kez açılır. Güz yarıyılı için açılan "Uzmanlık Alan Dersi" bahar yarıyılı başlangıcına kadar, bahar yarıyılı için açılan "Uzmanlık Alan Dersi" ise yeni eğitim-öğretim döneminin güz yarıyılı başlangıcına kadar kesintisiz olarak ve yaz dönemini de kapsayacak şekilde devam eder. Uzmanlık Alan Dersi herhangi bir nedenle öğrencinin ilişkisinin kesildiği veya Enstitü Yönetim Kurulunca mezuniyetine karar verildiği tarihe kadar sürer.

Ders Açma ve Uygulama

- (1) Danışman, lisansüstü öğrencileri için diğer tüm akademik ve idari yük ve görevlerine ek olarak Uzmanlık Alan Dersi açar.
- (2) Uzmanlık Alan Dersi Tezli Yüksek Lisans, Doktora ve Sanatta Yeterlik programlarında (8+0+0+8, teorik + uygulama + kredi+AKTS) şeklinde kredisiz ve teorik ders olarak düzenlenir.
- (3) Danışmanlar, haftada en fazla sekiz saat olacak şekilde “Uzmanlık Alan Dersi” açarlar ve bunu ders yükü formunda belirtir.
- (4) Danışmanın başka bir yükseköğretim kurumunda olması veya başka bir yükseköğretim kurumuna atanması durumunda, öğrenci Uzmanlık Alan Dersi’ni Enstitü Ana Bilim/Ana Sanat Dalı Kurulu’nun önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu’nun onayıyla Üniversitedeki tam zamanlı bir öğretim üyesinden alabilir.
- (5) Öğrenciler Uzmanlık Alan Dersine her yarıyıl kayıt yaptırmak ve dersin devam şartını sağlamak zorundadır. İlgili yarıyıl da kayıt yaptırmayan ya da kaydını donduran öğrenciler için Uzmanlık Alan Dersi açılmaz.
- (7) Danışman öğretim üyesi birden fazla Enstitü ve programda görevli ise sadece tek bir Enstitü ve program bünyesinde Uzmanlık Alan Dersi açabilir.
- (8) Birden fazla tez danışmanı olan öğrenci, Uzmanlık Alan Dersi’ni sadece birinci danışmanından alabilir.
- (9) Danışmanlığı bulunmayan öğretim üyesi, ikinci tez danışmanları ve emekli öğretim üyeleri Uzmanlık Alan Dersi açamaz.
- (10) Tezsiz ve uzaktan eğitim lisansüstü programlarında ve ikinci öğretimde yürütülen lisansüstü programlarda Uzmanlık Alan Dersi açılmaz.
- (11) Uzmanlık Alan Dersi öğretim üyesi tarafından dönem başında ilgili Enstitü’ye sunmuş olduğu ders programına riayet edilerek sürdürülmelidir.
- (12) Kayıt yenileme işlemini yerine getirmeyen öğrenciler için Uzmanlık Alan Dersi açılmaz.

Değerlendirme

(1) Danışman öğretim üyesi, Uzmanlık Alan Dersi’ni alan öğrencinin devam ve başarı durumunu değerlendirerek bir sonraki yarıyıl başlamadan önce Öğrenci Bilgi Sistemi’ne “Başarılı” ya da “Başarısız” olarak işlemekle yükümlüdür.

Dersin Ücretlendirilmesi

- (1) Uzmanlık Alan Dersi’ nin haftalık ders programı ve ders yükü ücrete esas ek ders ücret formunda gösterilir. Haftalık ders saati yüksek lisans, doktora veya sanatta yeterlik ayrımı yapılmaksızın haftalık “8” teorik ders saati olarak tek bir Enstitü tarafından ücretlendirilir.
- (2) Siirt Üniversitesi kadrosunda yer almayan öğretim üyelerine “Uzmanlık Alan Dersi” için ücret ödenmez. Ancak kadrosu farklı bir üniversitede olup Siirt Üniversitesinde idari görevli ya da lisans ve/veya lisansüstü ders vermek için görevlendirilmiş öğretim üyelerine ve/veya kadrosu Siirt Üniversitesinde bulunan ve farklı üniversitelerde idari görevli olan öğretim üyelerine “Uzmanlık

Alan Dersi" için ders programında belirtilen gün ve saatlerde Siirt Üniversitesinde bulunması kaydıyla ücret ödenir.

(3) "Uzmanlık Alan Dersi" ücreti dersin fiili olarak işlendiği güz ve bahar yarıyıllarıyla birlikte yaz dönemini de kapsayacak şekilde ödenir.

(4) "Uzmanlık Alan Dersi" sınav yüküne dâhil edilmez.

(5) 3 aydan daha uzun süre ile yurt içinde ve yurt dışında görevlendirilen danışman öğretim üyeleri için "Uzmanlık Alan Dersi" ücreti ödenmez.

Devam zorunluluğu

MADDE 22- (1) Teorik ve uygulamalı derslere devam zorunludur. Teorik derslerde %70, uygulamalı derslerde %80 devam etmiş olma şartı aranır. Bu şartı sağlamayan öğrenciler sınava alınmaz ve öğrenciye D notu verilir.

Sınavlar

MADDE 23- (1) Sınavlar, ara sınav ve yarıyıl sonu sınavı olmak üzere iki türdür.

(2) Bir dersin yarıyıl sonu sınavı; o dersin tamamlandığı yarıyıl sonunda yapılır. Sınav biçimi, yazılı, yazılı-sözlü veya uygulamalı olarak dersin yürütücüsü tarafından belirlenir. Yarıyıl sonu sınavına girmeye hakkı olduğu halde girmeyen öğrenci o dersten başarısız sayılır.

(3) **(Değişik:RG-19/9/2024-32667)**⁽¹⁾ Lisansüstü programlarda öğrenciye ara sınavlar için mazeret sınavı uygulaması yapılır. Mazereti nedeni ile öğrenci sınava girememişse bu mazeretin belgelendirilmesi gerekir. Ara sınava giremeyen öğrenci, mazeret sınavına girmek istediği ders veya dersleri belirten dilekçeye gerekli belgeleri ekleyerek ilgili Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığına başvurur. Anabilim/Anasanat Dalı kurul kararı alarak Enstitüye bildirir. Yarıyıl sonu sınavları için mazeret veya bütünleme sınavı uygulaması yapılmaz. Mazeret sınavı aşağıdaki koşullar çerçevesinde yapılabilir:

a) Ara sınava giremeyen öğrencilerden haklı ve geçerli mazeretleri ilgili Yönetim Kurulunca kabul edilenler; ara sınav haklarını aynı yarıyıl içinde Anabilim/Anasanat Dalınca belirlenen gün, yer ve saatte kullanırlar.

b) Mazeret sınavları için ikinci bir mazeret sınavı yapılmaz.

c) Rektörlükçe Üniversiteyi temsil etmek üzere görevlendirilen öğrenciler mazeret sınavına alınır.

ç) Sağlık mazereti nedeniyle ara sınava veya ara sınavlara giremeyen öğrencilerin giremedikleri ara sınav veya ara sınavlara girebilmeleri için; herhangi bir sağlık kuruluşundan, sağlık kuruluşuna giriş yaptırılan saatin gösterildiği sağlık raporu almış olmaları gerekir. Yönetim Kurulu sağlık raporu üzerindeki saati kontrol ederek öğrencinin mazeret sınavına girebilmesine/girememesine karar verir. Öğrenci, rapor süresince devamsız sayılır.

d) Sağlık raporu olarak mazeret sınavına girmek isteyen öğrenciler, sağlık raporlarını bağlı bulundukları akademik birimin sekreterine raporun alındığı tarihten itibaren beş iş günü içinde ulaştırmak zorundadır.

e) Ara sınavına girilmiş olan dersler için sağlık raporu kabul edilmez.

(4) Lisansüstü programlarda yer alan derslerin sınav sonuçları, süresi içerisinde öğrenci otomasyonuna işlenir. İlgili sınav evrakları ve ekleri yasal süresi boyunca muhafaza edilir. Bu konudaki sorumluluk tamamen ilgili dersin yürütücüsüne aittir. Enstitü tarafından talep edildiği takdirde, ara sınav ve yarıyıl sonu sınav evrakları ve değerlendirmeleri, sınav tutanakları ile birlikte Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığınca, istenilen süre içerisinde Enstitüye gönderilir.

(5) Zorunlu derslerin sınavlarında başarısız olan, devamsızlıktan kalan veya ilgili dersin ön koşullarını yerine getiremeyen bir öğrenci, ilgili dersi açıldığı dönemde tekrarlar. Ancak seçmeli dersten başarısız olunması veya devamsızlıktan kalınması halinde öğrenciler, danışmanının onayı ile aynı dersi alabileceği gibi, yerine başka bir seçmeli dersi de alabilirler.

(6) Öğrencinin devamsızlık durumu, dersin öğretim elemanı tarafından takip edilir ve ıslak imzalı devam çizelgeleri, sınav evrakları ve ilgili diğer belgeler dönem sonunda Anabilim / Anasanat Dalı tarafından ilgili mevzuat çerçevesinde arşivlenir ve talep edilmesi halinde dijital kopyaları ilgili Enstitü müdürlüğüne gönderilir.

Derslerde başarının değerlendirilmesi

MADDE 24-

(1) Öğrencinin bir dersteki başarı notu, ara sınav notunun %40'ı ile yarıyıl sonu sınav notunun %60'ı toplanarak hesaplanır.

(2) Öğrencinin bir dersten başarılı sayılabilmesi için, yarıyıl sonu sınavlarında yüksek lisans öğrencilerinin 100 üzerinden en az 65 puan, doktora öğrencileri için ise 100 üzerinden en az 75 puan almaları ve başarı notunun yüksek lisans öğrencileri için 100 üzerinden en az 65 puan, doktora öğrencileri için ise 100 üzerinden en az 75 puan olması gerekir.

(3) 100'lük sisteme göre hesaplanan yarıyıl sonu başarı puanının dörtlülük ve harfli sistemde göre karşılıkları ve başarı değerlendirilmesi aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Not Değerlendirme Cetveli							
Yüksek Lisans				Doktora			
100'lük Puan	Harf Notu	4'lük Puan	Değerlendirme	100'lük Puan	Harf Notu	4'lük Puan	Değerlendirme
90-100	AA	4,00	Başarılı	90-100	AA	4,00	Başarılı
80-89	BA	3,50	Başarılı	80-89	BA	3,50	Başarılı
75-79	BB	3,00	Başarılı	75-79	BB	3,00	Başarılı
70-74	CB	2,50	Başarılı	00-74	FF		Başarısız
65-69	CC	2,00	Başarılı				
00-64	FF		Başarısız				

(4) Harf notlarına ilişkin tanımlar şunlardır:

➤ FF (Başarısız) notu; derse devam yükümlülüğünü yerine getirip sınava girmeyen veya sınavdan başarısız olan öğrenciye verilir.

➤ G (Geçer) notu; kredisiz derslerini, tez çalışmasını ve dönem projesini başarıyla tamamlayan öğrencilere verilir. Ortalamaya dâhil edilmez.

➤ K (Kalır) notu; kredisiz dersler ile tez çalışması ve dönem projesinden başarısız olan öğrenciye verilir.

➤ D (Devamsız) notu; derse devam yükümlülüğünü veya ders uygulamalarına ilişkin koşulları yerine getirmeyen öğrenciye verilir. D notu not ortalaması hesabına FF olarak dâhil edilir.

➤ M (Muaf) notu; öğrencilerin o dersten muaf olduğunu gösterir.

- (5) Sınavlar, bir ara sınav ile bir yarıyıl sonu sınavından oluşur. Öğrencinin aldığı derslerin sınavına, ilan edilen gün ve saatte girmesi gerekir. Belirtilen gün ve saatte sınava katılmayan öğrenci, katılmadığı sınavlardan başarısız sayılır. Teorik derslerin sınavları yazılı, teorik ve uygulamalı derslerin sınavları yazılı ve uygulamalı, sadece uygulamalardan oluşan derslerin sınavları ise uygulama esas olmak üzere, dersi veren öğretim üyesinin tercihine bağlı olarak yazılı ve uygulamalı olarak da yapılabilir.
- (6) Öğretim üyesi dönem başında, ilgili takvim çerçevesinde, Anabilim / Anasanat Dalı Başkanlığı aracılığı ile Enstitüye bildirmek kaydı ile ve öğrenci işleri daire başkanlığının onayı ile ara sınav yerine alternatif (ödev, proje, saha çalışması vb.) sınav/değerlendirme uygulamaları da yapabilir.
- (7) Maddi hatalar dışında sınav sonuçlarına itiraz edilemez. Maddi hatalar için yazılı itirazlar, sınav sonucunun ilanından itibaren beş iş günü içerisinde ilgili Anabilim Dalı Başkanlığı aracılığı ile Enstitü Müdürlüğüne yapılır ve söz konusu itirazlar ilgili Enstitü Yönetim Kurulunca oluşturulacak bir komisyon tarafından incelenerek başvuru tarihinden itibaren en geç iki hafta içinde sonuçlandırılır ve öğrenci işleri daire başkanlığına bildirilir.
- (8) Rektörlükçe görevlendirilen veya geçerli bir mazereti nedeniyle ara sınava zamanında katılamayan öğrenciler için ilgili akademik takvimde belirtilen tarih aralığında-mazeret sınavı uygulanır. Öğrenci, mazeretinin bitiminden itibaren mazeretini belirten belge ile birlikte ilgili Anabilim Dalı Başkanlığı aracılığı ile Enstitü müdürlüğüne yazılı başvuruda bulunur. Mazereti ilgili Enstitü Yönetim Kurulunca uygun görülen öğrencilere akademik takvimde belirtilen tarihler arasında sınava girme hakkı verilir. Öğrencilerin sağlıkla ilgili mazeretlerini, üniversite ya da devlet hastanelerinden alacakları sağlık kurulu raporları ile belgelemeleri gerekir. Mazeret sınavına herhangi bir nedenle katılmayan öğrenci için yeniden mazeret sınavı açılmaz.

Mazeretsiz ara sınava girmeyen veya mazereti kabul edilmeyen öğrenci, ara sınavdan sıfır (0) almış sayılır.

- (9) Yarıyıl sonu sınavları için mazeret sınavı yapılmaz. Ancak, ulusal ve uluslararası kültür, sanat ve spor etkinliklerinde Türkiye'yi ya da üniversiteyi temsil etmek üzere rektörlük tarafından görevlendirilen ve bu nedenle yarıyıl sonu sınavlarına katılamayan öğrencilere talep etmeleri durumunda ek sınav hakkı verilebilir. Bu sınavların hangi tarihte yapılacağı, Anabilim Dalının teklifi ve Enstitü Yönetim Kurulunun onayı ile belirlenir ve ilgililere duyurulur.

İlişik kesme

MADDE 27- (1) Aşağıda belirtilen durumlarda öğrencinin Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla Enstitü ile ilişkisi kesilir:

- a) Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliği hükümlerine göre yükseköğretimden çıkarma cezası almış olmak.
- b) Enstitüye şahsen veya noter onaylı vekaletle yazılı olarak başvuruda bulunarak ilişkisinin kesilmesini talep etmek.
- c) Yatay geçiş yolu ile ayrılmak.

ALTINCI BÖLÜM

Tezli Yüksek Lisans Programı

Amaç ve kapsam

MADDE 28- (1) Tezli yüksek lisans programının amacı, öğrencinin bilimsel araştırma yaparak yeni bilgilere erişme, bilgiyi değerlendirme, yorumlama ve özgün bilimsel bilgi üretme yeteneğini kazanmasını sağlamaktır.

(2) Tezli yüksek lisans programı toplam 21 krediden az olmamak koşuluyla ve derslerden en az biri Bilimsel Araştırma Teknikleri ile Araştırma ve Yayın Etiği konularını içeren ders olmak üzere, toplamda en az 7 ders, bir seminer dersi ve tez çalışmasından oluşur. Seminar dersi ve tez çalışması kredisiz olup BAŞARILI veya BAŞARISIZ olarak değerlendirilir. Tezli yüksek lisans programı, bir eğitim-öğretim yılında 60 AKTS'den az olmamak koşuluyla seminer dersi dâhil en az sekiz ders ve tez çalışması olmak üzere toplamda en az 120 AKTS kredisinden oluşur.

(3) Öğrencinin alacağı derslerin en çok ikisi, lisans öğrenimi sırasında alınmamış olması kaydıyla, lisans derslerinden seçilebilir. Ayrıca anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığının önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulunun onayı ile diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan derslerden en fazla iki ders seçilebilir.

Yüksek lisans tezinin sonuçlanması

MADDE 31- (1) Yüksek lisans tezinin sonuçlanması aşağıda belirtilen şekilde yapılır:

a) Tezli yüksek lisans programında eğitim alan bir öğrenci, tez çalışmasını Senato tarafından belirlenen yazım kurallarına uygun biçimde hazırlar ve tezini jüri önünde sözlü olarak savunur. Yüksek lisans programındaki bir öğrenci, bilimsel hazırlık programı hariç en erken dördüncü döneminde tez savunma sınavına alınabilir.

b) Yüksek lisans tezinin savunmasından önce ve düzeltme verilen tezlerde ise düzeltme ile birlikte öğrenci tezini tamamlayarak danışmanına sunar. Danışman tezin savunulabilir olduğuna ilişkin görüşünü, intihal raporunu ve tezi Enstitüye teslim eder.

- (3) Yüksek lisans tezinin savunmasından önce ve tez savunma sınavında düzeltme verilen tezlerde ise düzeltme ile birlikte öğrenci tezini tamamlayarak danışmanına sunar. Danışman tezin savunulabilir olduğuna ilişkin görüşü ile birlikte tezi Enstitüye teslim eder. Enstitü söz konusu teze ilişkin intihal yazılım programı raporunu alarak danışmana ve jüri üyelerine gönderir. Rapordaki verilerde gerçek bir intihalin tespiti halinde gerekçesi ile birlikte karar verilmek üzere tez Enstitü Yönetim Kuruluna gönderilir. Enstitü intihal raporunu farklı veri tabanlarından alma yetkisine sahiptir.

a) Yüksek lisans tez jürisi, tez danışmanı ve Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığının önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu onayı ile atanır. Jüri, biri öğrencinin tez danışmanı, en az biri de Üniversite dışından olmak üzere üç veya beş öğretim üyesinden oluşur. Jüri üyeleri öncelikli olarak ilgili bilim alanındaki öğretim üyelerinden seçilir. İlgili alanda öğretim üyesi

bulunmaması durumunda alana en yakın başka bir alandan atanır. Jürinin üç kişiden oluşması durumunda ikinci tez danışmanı jüri üyesi olamaz.

ç) Jüri üyeleri, söz konusu tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde toplanarak öğrenciyi tez sınavına alır. Tez sınavı, tez çalışmasının sunulması ve bunu izleyen soru- cevap bölümünden oluşur. Güzel Sanatlar Fakültesi ve Konservatuvarda tez çalışması yazılı metin ve sanatsal performansa dayalı olarak değerlendirilir. Tez sınavı, öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve isteyen tüm dinleyicilerin katılımına açık ortamlarda gerçekleştirilir. Ancak, izleyiciler soru soramaz. Sınavın tamamlanmasından sonra jüri, izleyicilere kapalı olarak tez hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Bu karar, jüri üyelerinin kişisel raporları, jüri ortak raporu ve varsa diğer sınav evrakları ile Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığınca tez sınavını izleyen üç gün içinde Enstitüye iletilir.

b) Sınav esnasında jürinin ortak kararı ile tez adı değişikliği önerisi var ise jüri tarafından tez adı değişikliği önerisine ilişkin form doldurularak diğer evrakları ile birlikte Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığı aracılığıyla Enstitüye teslim edilir.

c) Tezi başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

d) Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç üç ay içinde düzeltmeleri yapılan tezi aynı jüri önünde yeniden savunur. Bu savunma sonunda da başarısız bulunarak tezi kabul edilmeyen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

e) Tezi reddedilen öğrencinin talepte bulunması hâlinde, aynı Anabilim/Anasanat Dalında açılan tezsiz yüksek lisans programının ders kredi yükü, proje yazımı ve benzeri gereklerini yerine getirmiş olmak kaydıyla kendisine tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

Tezli Yüksek Lisans Yayın Koşulu

Yüksek Lisans öğrencisinin, ulusal ve uluslararası alanda yayınlarının tanıtılması ve tartışılmasına olanak verilmesi, Üniversitenin yayın sayısının artırılması, kalitenin yükseltilmesi ve yayın yapmayı teşvik etmek amacıyla öğrencinin Yüksek Lisans savunma sınavına alınabilmesi için aşağıda belirtilen yayın koşulları aranır. Buna göre;

Bir (1) yayın (ulusal/uluslararası özet ya da tam metin bildiri, ulusal/ uluslararası kitap/ kitap bölümü, herhangi bir endekste taranan makale) yayımlanması veya yayına kabul edilmesi gerekmektedir. Öğrencinin bu şartları yerine getirmesi tez savunma jürisinin kurulması için ön şart olarak aranmaktadır.

YEDİNCİ BÖLÜM

Tezsiz Yüksek Lisans Programı

Amaç ve kapsam

MADDE 33- (1) Tezsiz yüksek lisans programı öğrenciye mesleki konularda bilgi kazandırarak, mevcut bilginin uygulamada nasıl kullanılacağını gösterir.

(2) Tezsiz yüksek lisans programı toplam otuz krediden ve 60 AKTS'den az olmamak kaydıyla en az on ders ile dönem projesi dersinden oluşur.

(3) Öğrenci, dönem projesi dersinin alındığı yarıyıl dönemi projesi dersine kayıt yapmak ve yarıyıl sonunda tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanmış yazılı proje vermek zorundadır. Dönem projesi dersi kredisiz olup başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. Dönem projesi değerlendirme tutanağı öğrencinin danışmanı tarafından imzalandıktan sonra Anabilim / Anasanat Dalı başkanı tarafından onaylanır ve Enstitüye iletilir.

(4) Öğrencinin alacağı derslerin en fazla üç tanesi, lisans öğrenimi sırasında alınmamış olması kaydıyla, lisans derslerinden seçilebilir.

(5) Bu programla ilgili derslere devam koşulu, sınavlar, derslerden başarılı sayılma şartları, ders tekrarı, kayıt silme gibi hususlar tezli yüksek lisans programlarındaki esaslara göre yürütülür.

(6) Tezsiz yüksek lisans programı birinci veya ikinci öğretim programı olarak açılabilir.

(7) Tezsiz yüksek lisansa kayıtlı olan öğrenciler öğrenim döneminin ikinci yarıyılında dönem projesi dersini almak zorundadırlar. Her öğrenci, danışmanı ile birlikte belirlediği konuyu dönem projesi öneri formuna işler ve öğrenim döneminin ikinci yarıyılında en geç

üçüncü haftanın sonuna kadar Enstitüye bildirir.

- (1) Dönem projesi tez yazım kılavuzuna uygun bir şekilde hazırlanır. Danışman, hazırlanan projenin benzerlik raporunu uluslararası kabul gören intihal veya benzerlik tespit programları üzerinden alır ve Enstitüye iletir. Dönem projesi benzerlik oranı üst sınırı % 25'tir. Dönem projesi benzerlik/intihal kontrolü doktora ve yüksek lisans tezleri ile aynı kriterlere göre değerlendirilir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Doktora Programı

Amaç

MADDE 37- (1) Doktora programının amacı; öğrenciye ilgili alanda bağımsız araştırma yapma, bilimsel olayları geniş ve derin bir bakış açısıyla irdelleyerek yorum yapma ve yeni sentezlere ulaşabilme yeteneği kazandırmaktır. Doktora çalışması sonucunda hazırlanacak tezin; bilime yenilik getirmesi, yeni bir bilimsel yöntem geliştirmesi veya bilinen bir yöntemin yeni bir alana uygulanması gibi özelliklerin en az birini yerine getirmesi gerekir.

Kapsam

MADDE 38- (1) Doktora programı, tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için toplam 21 krediden ve bir eğitim-öğretim yılı 60 AKTS'den az olmamak koşuluyla en az yedi ders, seminer, yeterlik sınavı, tez önerisi ve tez çalışması olmak üzere en az 240 AKTS kredisinden oluşur.

(2) Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığının teklifi ve Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan doktora derslerinden en fazla iki ders seçilebilir. Bu dersler kredi yükünden sayılır.

(3) Doktora programına kabul edilen öğrencilerin Bilimsel Araştırma Teknikleri ile Araştırma ve Yayın Etiği konularını içeren en az bir dersi almaları zorunludur. Ancak lisansüstü eğitim sürecinde transkriptle kanıtlanmış olmak kaydıyla daha önce böyle bir ders alınmış ve başarıyla tamamlanmış olması durumunda, doktora eğitiminde tekrar alınmayabilir.

(4) Doktora tezinin savunulabilmesi için, ilgili tez konusuyla veya ilgili Bilim Dalıyla doğrudan ilişkili olmak koşuluyla, Senato tarafından belirlenen bilimsel faaliyetin program süresi içerisinde gerçekleştirilmesi zorunludur. İlgili faaliyetlerde öğrenci ve danışman öğretim üyesinin isimleri ilk iki sırada yer almalıdır.

(5) Yeterlik sınavına girmeden önce öğrencinin alması gereken asgari sayıdaki tüm dersleri başarmış olması ve en az bir seminer dersini vermiş olması gerekir.

(6) Lisans dersleri ders yüküne ve doktora kredisine sayılmaz.

(7) Doktora programları ikinci öğretim olarak açılmaz.

(8) Fen ve Sosyal Bilimler Enstitüsü öğrencileri Eğitim Fakültesi müfredatında bulunan "Ölçme Değerlendirme, Öğretim Programları ile Sınıf Yönetimi" konularını içeren formasyon derslerini ders dönemi içinde almakla yükümlüdür. Eğitim Fakültesi mezunları veya Pedagojik formasyon derslerini tamamlamış öğrenciler, ilgili Anabilim Dalı intibak komisyonu tarafından belirlenen derslere intibakları sağlandığında, formasyon derslerinden muaf tutulabilir. Pedagojik formasyon dersleri Ortak ders havuzuna eklenir ve her dönem açılır.

Doktora yeterlik sınavı

MADDE 41- (1) Yeterlik sınavında, öğrencinin bilimsel düşünme becerisi, bilimsel yöntemleri özümseme seviyesi, bağımsız bir araştırmayı yürütebilmesine yönelik temel konular ve kavramlar ile doktora yaptığı Anabilim / Anasanat Dalıyla ilgili konularda derinlemesine bilgi sahibi olup olmadığı sınanır.

(2) Öğrenci, derslerini ve seminerini başarı ile tamamladıktan sonra izleyen yarıyılın sonuna kadar yeterlik sınavına girebilir. Ancak yüksek lisans derecesiyle kabul edilen öğrenci en geç beşinci yarıyılın sonuna kadar yeterlik sınavına girmek zorundadır.

(3) Yeterlik sınavları, Enstitü Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığı tarafından önerilen ve Enstitü Yönetim Kurulu tarafından onaylanan beş kişilik doktora yeterlik komitesi tarafından düzenlenir ve yürütülür. Komite, farklı alanlardaki sınavları hazırlamak, uygulamak ve değerlendirmek amacıyla sınav jürileri kurar. Sınav jürisi en az ikisi Üniversite dışından olmak

üzere, danışman dâhil beş öğretim üyesinden oluşur. Danışmanın oy hakkı olup olmadığı hususunda ilgili Enstitü Yönetim Kurulu karar verir. Danışmanın oy hakkı olmaması durumunda jüri altı öğretim üyesinden oluşur. Yeterlik sınavı toplantıları öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık olarak yapılır. Ancak bu katılımcılar soru sormazlar. Sınavın tamamlanmasından sonra jüri, izleyicilere kapalı olarak adayın başarılı veya başarısız olduğuna oybirliği veya salt çoğunlukla karar verir. Bu kararın yer aldığı doktora yeterlik sınav sonuç tutanağı ve sınav evrakları Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığınca tez sınavını izleyen üç gün içinde Enstitüye iletilir. Anabilim/Anasanat Dalı başkanlıklarının, yeterlik/ön yeterlik jüri önerilerini sınavdan en az bir ay önce Enstitüye bildirmeleri zorunludur.

(4) Yeterlik sınavı, Enstitü Yönetim Kurulu kararının Anabilim/Anasanat Dalına tebliğini izleyen günden başlayarak en geç bir ay içinde yapılır.

(5) Yeterlik sınavı yazılı ve sözlü olarak iki bölüm halinde yapılır. Yazılı sınavda başarılı olan öğrenci sözlü sınava alınır. Sınavların ağırlıkları ile notlarının hesaplanmasında Senato tarafından belirlenen esaslara göre işlem yapılır. Yazılı/sözlü sınavdan başarılı olunabilmesi için 100 tam puan üzerinden en az 75 puan alınması şarttır. Sınav jürileri öğrencinin yazılı ve sözlü sınavlardaki başarı durumunu değerlendirerek öğrencinin başarılı veya başarısız olduğuna salt çoğunlukla karar verir. Bu karar, Enstitü Anabilim/Anasanat Dalı başkanlığınca yeterlik sınavını izleyen üç gün içinde Enstitüye tutanakla bildirilir.

(6) Yeterlik sınavında başarısız olan öğrenci bir sonraki yarıyıl da tekrar sınava alınır. Bu sınavda da başarısız olan öğrencinin doktora programı ile ilişkisi kesilir.

(7) Bir öğrenci bir yılda en fazla iki kez yeterlik sınavına girer.

(8) Yeterlik sınavı jürisi, yeterlik sınavını başaran bir öğrencinin, ders yükünü tamamlamış olsa bile, toplam kredi miktarının 1/3'ünü geçmemek şartıyla fazladan ders/dersler almasını isteyebilir. Öğrenci, jürinin önerdiği ve Enstitü Yönetim Kurulu ile kesinleşen dersleri başarıyla tamamlamak zorundadır.

(9) Yüksek lisans derecesi ile kabul edilen öğrenci en geç beşinci yarıyılın sonuna kadar yeterlik sınavına girmek zorundadır. Belirtilen sürelerde yeterlik dönemine kayıt yaptırmayan veya sınava girmeyen öğrenci Enstitü Yönetim Kurulunca kabul edilebilir bir mazereti olmadığı takdirde başarısız sayılır. Enstitü Yönetim Kurulunca mazeretleri kabul edilenlere yeni sınav hakkı verilir.

(10) Öğrenci, beşinci fıkraya aykırı olmamak koşuluyla, yeterlik sınavına ilk girişinde, mazeretsiz olarak ve bir defaya mahsus, dönem başında Enstitü yönetimine yazılı başvuru yaparak erteleme talebinde bulunabilir. Ertelemenin kabul edilmesi ek bir dönem verilmesi anlamına gelmez.

(11) Yüksek lisans derecesi ile kabul edilen öğrenci beşinci yarıyıl sonuna kadar, lisans derecesi ile kabul edilen öğrenci ise en geç yedinci yarıyılın sonuna kadar yeterlik sınavına girmek zorundadır. Bu sürelerin sonunda yeterlik sınavına girmeyen öğrenci ilk yeterlik sınavından başarısız sayılır.

(12) Enstitü Yönetim Kurulu tarafından uygun görülen mazeret hallerinde zamanında yapılamayan yeterlik sınavları Enstitü Yönetim Kurulunun belirleyeceği tarih aralığında gerçekleştirilir.

(13) Yeterlik sınavında başarısız olan öğrenci en erken izleyen yarıyıl da son kez yeterlik sınavına alınabilir.

(14) Yüksek lisans derecesi ile kabul edilip, beşinci yarıyıl da erteleme talebinde bulunan ve altıncı yarıyıldaki son yeterlik sınavı hakkında da başarısız olan öğrencilerin Enstitü ile ilişkisi kesilir.

Tez izleme komitesi

MADDE 42- (1) Yeterlik sınavında başarılı bulunan öğrenci için ilgili Enstitü Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığının önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu onayı ile bir ay içinde bir tez izleme komitesi oluşturulur.

(2) Tez izleme komitesi üç öğretim üyesinden oluşur. Komitede tez danışmanından başka Anabilim/Anasanat Dalı içinden ve dışından birer üye yer alır. İkinci tez danışmanının atanması

durumunda ikinci tez danışmanı dilerse komite toplantılarına katılabilir.

(3) Tez izleme komitesinin kurulmasından sonraki dönemlerde danışmanın önerisi, Anabilim Dalı Başkanlığının teklifi ve Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile tez izleme komitesi üyelerinde değişiklikler yapılabilir.

(4) Tez konusunun yeni bir tez önerisi verilmesini gerektirecek kadar değişikliğe uğraması durumunda, öğrencinin savunmaya girebilmesi için yeni tez konusu kapsamında en az 3 TİK raporu vermesi gerekir.

Yeterlik sınavı sonrasında bir aylık süre içinde tez izleme komitesi (TİK) oluşturulmaması durumunda, ilgili Anabilim/Anasanat Dalından gerekçe talep edilir, gerekçenin uygun görülmesi durumunda tez izleme komitesi oluşturulması için bir aylık ek süre verilebilir.

Tez önerisi savunması

MADDE 43- (1) Doktora yeterlik sınavını başarıyla tamamlayan öğrenci en geç altı ay içinde yapacağı araştırmanın amacını, yöntemini ve çalışma planını kapsayan tez önerisini tez izleme komitesi önünde sözlü olarak savunur. Öğrenci, tez önerisi ile ilgili yazılı bir raporu sözlü savunmadan en az on beş gün önce komite üyelerine dağıtır.

(2) Tez izleme komitesi tüm üyelerin katılımıyla toplanır ve tez önerisinin kabulüne veya reddine salt çoğunlukla karar verir. Düzeltme için bir ay süre verilir. Bu süre sonunda kabul veya red yönünde salt çoğunlukla verilen karar, Anabilim Dalı Başkanlığınca işlemin bitişini izleyen üç gün içinde Enstitüye tutanakla bildirilir.

(3) Tez önerisi reddedilen öğrenci, yeni bir danışman ve/veya tez önerisi seçme hakkına sahiptir. Bu durumda yeni bir tez izleme komitesi atanabilir. Programa aynı danışmanla devam etmek isteyen öğrenci üç ay içinde, danışman ve tez konusunu değiştiren öğrenci ise altı ay içinde tekrar tez önerisi savunmasına alınır. İki durum için de belirtilen süreler, doktora süresi içerisinde geçerlidir. Tez önerisi bu savunmada da reddedilen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(4) Tez önerisi kabul edilen öğrenci için tez izleme komitesi, Ocak-Haziran ve Temmuz-Aralık ayları arasında birer defa olmak üzere yılda en az iki kez toplanır. Öğrenci, toplantı tarihinden en az bir ay önce komite üyelerine yazılı bir rapor sunar. Bu raporda o ana kadar yapılan çalışmaların özeti ve bir sonraki dönemde yapılacak çalışma planı belirtilir. Öğrencinin tez çalışması, komite tarafından başarılı veya başarısız olarak belirlenir. Komite tarafından üst üste iki kez veya aralıklı olarak üç kez başarısız bulunan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(5) Tez önerisi savunmasına geçerli bir mazereti olmaksızın birinci fıkrada belirtilen sürede girmeyen öğrenci başarısız sayılarak tez önerisi reddedilir.

(6) Tez/sanatta yeterlik çalışması aşamasında konu ve/veya ad değişikliği söz konusu olması halinde tez izleme komitesinin önerisi ile yeni tez konusu ve/veya adı ilgili form doldurularak Anabilim Dalı Başkanlığının teklifiyle Enstitüye sunulur ve Enstitü Yönetim Kurulunca karara bağlanır.

Doktora tezinin sonuçlandırılması

MADDE 44- (1) Doktora programındaki bir öğrenci, çalışmasını Senato tarafından kabul edilen yazım kurallarına uygun biçimde hazırlar ve tezini jüri önünde sözlü olarak savunur. Doktora programındaki bir öğrenci en erken sekizinci yarıyılta tez savunma sınavına alınabilir.

(2) Doktora tezinin savunmasından önce ve düzeltme verilen tezlerde ise düzeltme ile birlikte öğrenci tezini tamamlayarak danışmanına sunar. Danışman tezin savunulabilir olduğuna ilişkin görüşünü, intihal raporunu ve tezi Enstitüye teslim eder. Enstitü söz konusu teze ilişkin rapor ve (varsa) eklerini jüri üyelerine gönderir. Rapordaki verilerde gerçek bir intihalin tespiti halinde gerekçesi ile birlikte karar verilmek üzere tez, Enstitü Yönetim Kuruluna gönderilir.

(3) Öğrencinin tezinin/sanatta yeterlik çalışmasının sonuçlanabilmesi için en az üç tez izleme komitesi raporu sunulması gerekir.

(4) Doktora tez/sanatta yeterlik jürisi, danışman ve Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığının önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu onayı ile atanır. Jüri, üçü öğrencinin tez izleme komitesinde yer alan öğretim üyeleri ve en az ikisi Üniversite dışından olmak üzere danışman dâhil beş

öğretim üyesinden oluşur. Danışmanın oy hakkı olup olmadığı hususunda Enstitü Yönetim Kurulu karar verir. Danışmanın oy hakkı olmaması durumunda jüri altı öğretim üyesinden oluşur. Ayrıca ikinci tez danışmanı oy hakkı olmaksızın jüride yer alabilir.

(5) Enstitü, görevlendirme yazılarını asıl ve yedek jüri üyelerine gönderir. Öğrenci de danışmanı tarafından konuya ilişkin bilgilendirilir. Tezler/sanatta yeterlik çalışmaları, görevlendirilen üyelere danışman kontrolünde öğrenciler tarafından geciktirilmeksizin elden veya posta yoluyla iletilir.

(6) Jüri üyeleri, söz konusu tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde toplanarak öğrenciyi tez savunmasına alır. Tez savunma sınavı, tez çalışmasının sunumu ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur. Tez savunma toplantıları öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve isteyen tüm dinleyicilerin katılımına açık olarak yapılır.

(7) Tez sınavının tamamlanmasından sonra jüri dinleyicilere kapalı olarak, tez hakkında salt çoğunlukla kabul, red veya düzeltme kararı verir. Tezi kabul edilen öğrenciler başarılı olarak değerlendirilir. Bu karar, Enstitü Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığınca tez sınavını izleyen üç gün içinde ilgili Enstitüye tutanakla bildirilir. Tezi başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin Enstitü ile ilişkisi kesilir. Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç altı ay içinde gerekli düzeltmeleri yaparak tezini aynı jüri önünde yeniden savunur. Bu savunmada da başarısız bulunan öğrencinin Enstitü ile ilişkisi kesilir.

Doktora/ Sanatta Yeterlik Yayın Koşulu

(1) Doktora öğrencisinin, ulusal ve uluslararası alanda yayınlarının tanıtılması ve tartışılmasına olanak verilmesi, Üniversitenin yayın sayısının artırılması, kalitenin yükseltilmesi ve yayın yapmayı teşvik etmek amacıyla **Siirt Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Öğretim ve Sınav Yönetmeliği** 38/4 maddesi hükümlerine uygun olarak, öğrencinin Doktora savunma sınavına alınabilmesi için aşağıda belirtilen yayın koşulları aranır. Buna göre;

i. Fen Bilimleri Enstitüsü için;

- SCI-Expanded, SSCI veya AHCI indekslerinden birinde taranan dergilerde yayınlanmış veya kabul alınmış (DOI numarası almış olması) en az 1 adet araştırma makalesi,
- ESCI-SCOPUS indekslerinden birinde yayınlanmış veya kabul alınmış (DOI numarası almış olması) en az 2 adet araştırma makalesi,
- Fen Bilimleri ve/veya Mühendislik alanlarında yayın yapan TR Dizinde taranan dergilerde yayınlanmış veya kabul alınmış (DOI numarası almış olması) en az 2 adet araştırma makalesi yayınlamış olmak,
şartlarından en az birinin sağlanması zorunludur.

ii. Sağlık Bilimleri Enstitüsü için;

- SCI-Expanded, SSCI veya AHCI indekslerinden birinde taranan dergilerde yayınlanmış veya kabul alınmış (DOI numarası almış olması) en az 1 adet araştırma makalesi veya vaka takdimi,
- ESCI-SCOPUS indekslerinden birinde yayınlanmış veya kabul alınmış (DOI numarası almış olması) en az 1 adet araştırma makalesi,
- Sağlık veya Spor Bilimleri alanlarındaki TR Dizinde taranan dergilerde yayınlanmış veya kabul alınmış (DOI numarası almış olması) en az 2 adet araştırma makalesi yayınlamış olmak,
şartlarından en az birinin sağlanması zorunludur.

iii. Sosyal Bilimler Enstitüsü için;

- SCI-Expanded, SSCI, AHCI veya ESCI indekslerinden birinde taranan dergilerde yayınlanmış veya kabul alınmış (DOI numarası almış olması) en az 1 adet makale,
- ESCI-SCOPUS indekslerinden birinde yayınlanmış veya kabul alınmış (DOI numarası almış olması) en az 1 adet makale,

- Sosyal Bilimler alanlarındaki TR Dizinde taranan dergilerde yayınlanmış veya kabul alınmış (DOI numarası almış olması) en az 1 adet araştırma makalesi yayınlamış olmak, şartlarından en az birinin sağlanması zorunludur.

iv. Yaşayan Diller Enstitüsü için;

- SCI-Expanded, SSCI, AHCI veya ESCI indekslerinden birinde taranan dergilerde yayınlanmış veya kabul alınmış (DOI numarası almış olması) en az 1 adet makale,
- ESCI-SCOPUS indekslerinden birinde yayınlanmış veya kabul alınmış (DOI numarası almış olması) en az 1 adet makale,
- Sosyal Bilimler alanlarındaki TR Dizinde taranan dergilerde yayınlanmış veya kabul alınmış (DOI numarası almış olması) en az 1 adet araştırma makalesi yayınlamış olmak, şartlarından en az birinin sağlanması zorunludur.

Doktora Yeterlik Komitesi Oluşturulması

Doktora Yeterlik Komitesi aşağıda belirlenen unsurlar göz önünde bulundurularak, Anabilim Dalı Başkanlığı tarafından önerilir;

- Komite; doktora yeterlik sürecinin adil, şeffaf, veriye dayalı ve uluslararası akademik profili yükseltecek standartlarda yürütülmesinden sorumlu en üst koordinasyon kuruluştur. Komite, özellikle kurum dışı (ve mümkünse uluslararası) jüri üyesi katılımını fiilen teşvik edecek ve kolaylaştıracak mekanizmaları geliştirir.
- Komite üyeleri, ilgili disiplinden olmak koşuluyla unvan, yayın, uluslararası tanınırlık (H indeks, I10 indeks, atıf, vb.); ulusal (TÜBİTAK 1001 vb.) veya uluslararası (Horizon, COST vb.) fonlu projelerde yürütücü veya araştırmacı olma kriterleri dikkate alınarak oluşturulur.
- Komite üyesi seçiminde tez yönetmiş olma kriteri önceliklidir.
- Komite üyeleri her eğitim öğretim yılı başında, akademik takvimde belirtilen tarih aralığında bir (1) yıllığına seçilir ve Enstitüye bildirilir.

ONUNCU BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

- (1) Anabilim/Anasanat Dalı kurul kararlarının Enstitü Anabilim/Anasanat Dalında görevli öğretim üyesi salt çoğunluğunu içermesi gerekmektedir.
- (2) Seminer ve tez önerisi sunumlarının tüm Anabilim/Anasanat Dalı huzurunda gerçekleştirilmesi ve imzalı tutanaklarının en az 3 Anabilim / Anasanat Dalı öğretim üyesi imzasını içermesi gerekmektedir.
- (3) Enstitülerde tüm iş ve işlemler, üniversite akademik takvimine paralel olarak hazırlanan ve Enstitü Yönetim Kurulları tarafından kabul edilen, lisansüstü akademik takvimine göre yürütülür.
- (4) Tez önerisi değişikliği yapılması durumunda; tez savunma sınavı en erken izleyen yarıyıl yapılabılır.
- (5) CD içerisinde Enstitüye teslim edilmesi gereken belgeler, Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile dijital depolama alternatifleri ile de teslim edilebilir.

Tez Çalışması Benzerlik Raporu Alınma Esasları

MADDE 52- (1) Tez Çalışması Benzerlik Raporu, İntihal Tespit Programı üzerinden alınır.

(2) Benzerlik programları sadece akademik personelin kullanımına açıktır. Bu nedenle öğrenci, tez çalışması ile ilgili raporu danışmanı ile birlikte hazırlar.

(3) Tez Çalışması Benzerlik Raporu tezin tamamının tek bir dosya olarak programa yüklenmesi ile alınır.

(4) Benzerlik oranı üst sınırı %25'tir.

(5) Filtreleme seçenekleri aşağıdaki şekilde olabilir:

a) Ekler, içindekiler, kısaltmalar hariç.

b) Kaynaklar hariç.

c) Beş kelimeden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç.

(6) Raporlama işlemi tamamlandıktan sonra rapor elektronik olarak öğrenci adı ve soyadı ile kaydedilir. Tez Çalışması Benzerlik Raporu oluşturulur. Raporun tez çalışmasının benzerlik

oranının toplam yüzdesini (%) ve raporun alındığı tarihi gösteren ilk sayfanın çıktısı alınır. Bu sayfa danışman ve öğrenci tarafından imzalanır.

(7) Tez Savunma Jürisine girecek olan öğrenciler, Tez Savunma Öncesi Tez Teslim Tutanağı ile birlikte raporun sadece imzalanmış ilk sayfasını Enstitüye elden teslim eder.

(8) Benzerlik raporunun ilk sayfasının kopyası Tez Savunma Jüri Üyelerine tez ile birlikte savunma öncesi sunulur.

(9) Tezin savunma sonrası uzatma alması ve/veya kapsamlı değişiklik içermesi durumunda benzerlik raporunun yeniden oluşturularak Enstitüye aynı şekilde iletilmesi gereklidir.

(10) Benzerlik oranında tüm sorumluluk öğrenci ve danışmanına aittir.

İntihal/Benzerlik/Yapay Zekâ Raporu Alınması

- (1) Tez Çalışması Benzerlik Raporu, İntihal Tespit Program(lar)ı üzerinden alınır.
- (2) Benzerlik programları sadece akademik personelin kullanımına açıktır. Bu nedenle öğrenci, tez çalışması ile ilgili raporu danışmanı ile birlikte hazırlar.
- (3) Tez Çalışması Benzerlik Raporu tezin tamamının tek bir dosya olarak programa yüklenmesi ile alınır.
- (4) Benzerlik oranı alıntılar dâhil seçeneği için % 25'i, alıntılar hariç seçeneği için %15'i geçmemelidir. Hangi seçeneğin değerlendirileceği Danışmanın kararına bırakılmıştır. Tek bir kaynakla eşleşme oranı Fen ve Sosyal Bilimler Enstitüleri için %3'ü, Sağlık Bilimleri ve Yaşayan Diller Enstitüleri için ise %5'i geçmemelidir (Materyal Metot/Yöntemde belirtilen standart prosedürler hariç). Bu oranlar hesaplanırken, öğrencinin tezi ile ilgili yapmış olduğu yayınlar, mevzuat ve kanun gibi genel kaynaklar kapsam dışında bırakılabilir. Kapsam dışı bırakılan kaynaklar danışman tarafından İntihal Değerlendirme Raporunun gerekçe kısmında belirtilmelidir.
 - a. Tez çalışmasında intihal/benzerlik incelemesinde dikkat edilecek hususlar;
 - i. Tez savunma talebi yapılmadan önce tez, danışman öğretim elemanı tarafından şekil ve intihal/benzerlik kontrolü için Enstitü'ye (Tez kontrol e-posta adresine) gönderilir,
 - ii. Enstitü tarafından yapılan tez ön kontrolünde mevzuata aykırı intihal/benzerlik tespit edilmesi durumunda, gerekli düzeltmelerin yapılabilmesi için tez danışman öğretim elemanına iade edilir,
 - iii. Gerekli düzeltmeleri yapılan tez tekrar Enstitü ön kontrolüne sunulur,
 - iv. Tez ön kontrol süreçlerinde geçen süreden kaynaklanabilecek durumlardan (azami sürenin aşılması sebebiyle ortaya çıkabilecek ilişik kesilmesi vb.) Enstitü sorumlu değildir.
 - v. İntihal/benzerlik açısından uygun görülen tezler için tez savunma istek formu ile (tez savunma tarihinden en az bir ay önce), Anabilim / Anasanat Dalı üzerinden Enstitüye savunma talebi yapılır,
 - vi. İntihal/benzerlik açısından mevzuata aykırı bulunan tezin savunma talebi uygun görülmez,
 - vii. Basılmış tezde mevzuata aykırı intihal/benzerlik tespit edilmesi durumunda, Enstitü Yönetim Kurulu tarafından hukuki işlemler başlatılır.
- (5) Filtreleme seçenekleri aşağıdaki şekilde olabilir:
 - a) Ekler, içindekiler, kısaltmalar ve alıntılar (Doğrudan alıntılar ve tek bir eser incelemesi şeklinde yapılan çalışmalar) hariç.
 - b) Kaynaklar hariç.
 - c) Beş kelimeden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç.
- (6) Raporlama işlemi tamamlandıktan sonra rapor elektronik olarak öğrenci adı ve soyadı ile kaydedilir. Tez Çalışması Benzerlik Raporu oluşturulur. Raporun tez çalışmasının benzerlik oranının toplam yüzdesini (%) ve raporun alındığı tarihi gösteren ilk sayfanın çıktısı alınır. Bu sayfa danışman ve öğrenci tarafından imzalanır.
- (7) Tez Savunma Jürisine girecek olan öğrenciler, Tez Savunma Öncesi Tez Teslim Tutanağı ile birlikte raporun sadece imzalanmış ilk sayfasını Enstitüye teslim eder.
- (8) Benzerlik raporunun ilk sayfasının kopyası Tez Savunma Jüri Üyelerine tez ile birlikte savunma öncesi sunulur.
- (9) Tezin savunma sonrası uzatma alması ve/veya kapsamlı değişiklik içermesi durumunda benzerlik raporunun yeniden oluşturularak Enstitüye aynı şekilde iletilmesi gereklidir.

(10) Tez çalışmasında (planlamadan yazıma kadar) yapay zekâ araçlarından faydalanılması durumunda, tez savunma talebi ile birlikte “yapay zekâ kullanım” beyan formunun düzenlenip onaylanması gerekir.

(11) Danışman ve öğrenci, seminer, tez önerisi ve tez çalışması süreçlerinde yapay zekâ araçlarından yararlanılıp yararlanılmadığını (Yazar tarafından hazırlanmayan veya en az bir bölümü yapay zekâ tarafından oluşturulan içerikler intihal/benzerlik açısından uygun değildir) beyan etmelidir. Danışman ve öğrenci, her türlü materyal de dahil olmak üzere, hazırlanan içeriğin orijinallliği, geçerliliği ve bütünlüğünden tamamen sorumludur ve tezin tamamının intihal, veri üretimi ve görüntü manipülasyonu ve fikri mülkiyet dahil, ancak bunlarla sınırlı olmamak üzere tüm yayın etiği politikalarına uygun olmasını sağlamakla yükümlüdür.

(12) İntihal/benzerlik/yapay zekâ kullanımı hususlarında tüm sorumluluk öğrenci ve danışman öğretim elemanına aittir.

(13) İntihal/benzerlik/yapay zeka kullanımı ile ilgili hususlarda, Enstitü Yönetim Kurulu güncel değişimlere göre değişiklik yapma yetkisine sahiptir.

Etik Kurul Onayı

(1) İnsan ve hayvanlar üzerinde yapılacak tez çalışmalarında; tez öneri formu Enstitüye sunulmadan önce, ilgili etik kurullardan Çalışma İzin Belgesi alınır ve tez öneri formu ile birlikte Enstitüye sunulur. Etik kurul izin belgeleri biten tezin sonuna eklenir.

(2) Yukarıda belirtilen durumlar dışında kalan ve İnsanların katılımcı olarak kullanılacağı araştırmalar için, Siirt Üniversitesi Rektörlüğüne bağlı Etik Kuruluna başvuru yapılarak etik kurulu onay belgesi alınır ve biten tezin sonuna eklenir. Etik Kurul onayı alınması gerekip, tezinde Etik Kurul onayını beyan etmeyen öğrencilere tez savunma hakkı verilmez.

(3) Doğrudan/dolaylı olarak insan ve/veya hayvan ile ilişkili olmayan çalışmalar veya bitkilerle ilgili olan çalışmalar için Etik Kurul Onay Belgesi gerektirip gerektirmediğine dair “Tez Önerisi Etik Onay Formu” düzenlenerek, tez önerisi teslimi sırasında Enstitüye sunulur ve Enstitü Yönetim Kurulu tarafından karara bağlanır.

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 53- (1) Bu Senato Esasları 20/4/2016 tarih ve 29690 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Siirt Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği ile Yükseköğretim Kurulu ve Üniversitelerarası Kurul Yönetmelik ve kararlarına bağlı olarak uygulanır.

Geçiş hükmü

GEÇİCİ MADDE 1- (1). 2025-2026 Eğitim - Öğretim Yılı Güz dönemi ve daha öce kayıt yaptırmış öğrenciler bu Senato esaslarını tabi değildir.

Yürürlük

MADDE 55- (1)(1) Bu senato esasları 2025-2026 Eğitim-Öğretim yılı Bahar yarıyılından itibaren Enstitülere kayıt yaptırmış olan ve bundan sonraki dönemlerde kayıt yaptıracak olan lisansüstü öğrencileri kapsar.

Yürütme

MADDE 56- (1) Bu Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği Senato Esasları hükümlerini Siirt Üniversitesi Rektörü yürütür.